

-בלמ"ס-

פקודות המטה הארצי			פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי
מספר: 05.07.03	תת-פרק: טקסים	פרק: נוהג	
שם פקודת המטה הארצי: הבאת שוטר לקבורה			תאריך פרסום: 19/04/2026
			תאריך תחילה: 19/04/2026
			תאריך ביטול:
			נוסח: 4

תוכן העניינים

1. הגדרות
2. החובה לדווח על פטירת שוטר לבעלי תפקידים במשטרה
3. שוטר שנפטר – זיהוי, איסוף חפציו והעברת הגופה לבית הלוויות
4. חובת מפקד יחידה למסור הודעה על פטירת שוטר לקרובי המשפחה
5. פרידת קרובי משפחה מן הנפטר – תפקיד קצין רווחה יחידתי ורב יחידה
6. תפקיד קצין האמ"ש היחידתי – לבדוק העלאה בדרגה של שוטר שנפטר
7. מסירת פרטים על פטירת שוטר לכלי התקשורת – סייגים
8. שוטר שנפטר – הזכות לטקס קבורה משטרתי
9. תפקיד קצין הרווחה – לתאם עם משפחת הנפטר את טקס הקבורה ואת מקום הקבורה
10. הכנות לטקס קבורה משטרתי
11. טקס קבורה משטרתי ("חבצלת") - לקצין בדרגת רב ניצב או ניצב שנפטר בעת שירותו או לאחר הפרישה
12. טקס קבורה משטרתי – נוכחות בעלי תפקיד במשטרה
13. טקס קבורה אזרחי – חובות בעלי תפקידים במשטרה
14. ביטול פקודת המטא"ר

05.07.03 - הבאת שוטר לקבורה

1. הגדרות

בפקודת מטא"ר זו:

- א. **בן זוג** – כקבוע בפקודת המטא"ר 09.01.05 – "דיווח ועדכון נתונים אישיים של שוטר";
- ב. **חבצלת** – החלטה מספר סט/20 של ועדת שרים לענייני סמלים שצורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה, וקיבלה תוקף של החלטת ממשלה מספר 1428 בתאריך 29.1.04 שעניינה: עקרונות לתכנון ולביצוע לוויית ממלכתיות לרבות הנחיות של רמ"ח תנאי שירות או מי מטעמו;
- ג. **מפקד יחידה** – מפקדו של השוטר שנפטר שהוא קצין בדרגת רב פקד לפחות;
- ד. **מפקד ממונה** – ראש אגף, מפקד מחוז, מ' מג"ב ור' מנהלת בדרגת תנ"ץ לפחות;
- ה. **קצין אמ"ש** – קצין אמ"ש או מי מטעמו;
- ו. **קצין רווחה** – קצין רווחה או קצין נפגעים יחידתי;
- ז. **קרוב משפחה** – בן זוג, הורים, ילד שמלאו לו 18 שנה לפחות, אח או אחות שמלאו להם 18 שנה לפחות;
- ח. **שוטר** – כל אחד מאלה:

- (1) **שוטר מן המניין** – מי שגויס לשירות במשטרה על פי פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–1971 (להלן: "פקודת המשטרה");
- (2) **שוטר לתפקידים מיוחדים (שת"ם)** – כמשמעותו בפקודת המשטרה;
- (3) **שוטר מוסף זמני (שמ"ז)** – כמשמעותו בפקודת המשטרה;
- (4) **שוטר בשירות חובה במשטרה (שח"ם)** – מי שמשרת במג"ב או ביחידה אחרת של המשטרה, על פי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986;
- (5) **שוטר מג"ב בשירות מילואים** – מי שמשרת שירות מילואים במג"ב כקבוע בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008;
- (6) **מתנדב משא"ז** – מתנדב משמר אזרחי בהתאם לפרק הרביעי לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–1971 בעת ותוך כדי מילוי תפקידו;
- (7) **רב ניצב או ניצב** – לרבות רב ניצב או ניצב בדימוס.

2. החובה לדווח על פטירת שוטר לבעלי תפקידים במשטרה

- א. קצין רווחה, קצין אמ"ש יחידתי או רופא יחידה, שנודע לו על פטירה של שוטר ששירת ביחידה שהוא אחראי לה – ידווח באופן מידי על הפטירה לכל אחד מאלה:
  - (1) המפקד הממונה;
  - (2) מפקד היחידה;
  - (3) קצין אמ"ש יחידתי;
  - (4) רמ"ד נפגעים או ר' חו' נפגעים;

ב. רמ"ד נפגעים או ר' חו' נפגעים ידווח לר' אמ"ש, לרב הראשי למשטרה או מי מטעמו.

ג. הדיווח יכלול את כל אלה:

- (1) השם והדרגה של השוטר שנפטר;
- (2) התפקיד במשטרה של השוטר שנפטר;
- (3) הסיבה לפטירה ונסיבות הפטירה;
- (4) המצב המשפחתי של השוטר שנפטר.

3. שוטר שנפטר – זיהוי, איסוף חפציו והעברת הגופה לבית הלוויות

א. זיהוי הנפטר

- (1) רמ"ד נפגעים, ק' רווחה שקיבל "הודעת פטירה" של שוטר שלא באמצעות משפחת השוטר, ינחה את מפקד היחידה למנות שני שוטרים שהכירו היטב את הנפטר, כדי שיזהו אותו זיהוי ודאי.
- (2) אם הנפטר אינו ניתן לזיהוי – הזיהוי יבוצע על ידי המכון הלאומי לרפואה משפטית.
- (3) רב יחידה אחראי לערוך זיהוי נוסף לפני הכנסת הגופה לארון כקבוע בסעיף 2010) להלן.

ב. איסוף חפצי הנפטר ומסירתם למשפחה

- (1) אם שני השוטרים שזיהו את הנפטר לא ראו ליד הנפטר קרוב משפחה, כהגדרתו בסעיף 1ז – עליהם לאסוף את חפצי הנפטר ולהעביר אותם למפקד היחידה.
- (2) מפקד היחידה שקיבל את חפצי הנפטר יערוך רשימה של החפצים וימסור אותם לקרוב משפחה בהקדם האפשרי, זאת אם בירר ומצא שקרובי המשפחה האחרים כהגדרתם בסעיף 1ז יודעים על פטירת השוטר.
- (3) מפקד היחידה שקיבל את חפצי הנפטר וטרם העביר אותם לקרוב משפחה, יאחסן את חפצי הנפטר בארון נעול.
- (4) על אף האמור בס"ק 2 ו-3 לעיל, אם חפץ של הנפטר דרוש כמוצג בחקירה – מפקד היחידה לא יעביר את החפץ לקרוב משפחה, וינהג בחפץ על פי הוראות הממונה על החקירה.

ג. העברת הנפטר לבית הלוויות – תפקיד רב היחידה

רב יחידה שבירר ומצא כי יש זיהוי ודאי של שוטר שנפטר, לאחר שגורמי אח"ם שיחררו את הגופה לקבורה (כאשר במקרה של פטירה בתאונת דרכים – השחרור יעשה על ידי גורמי את"ן) יעשה את הסידורים הדרושים להעברת הנפטר לבית הלוויות.

4. חובת מפקד יחידה למסור הודעה על פטירת שוטר לקרובי המשפחה

א. החובה להודיע לקרובי משפחה

- (1) מפקד יחידה ימסור לקרובי המשפחה הודעה בדבר פטירת שוטר.
- (2) מפקד יחידה ימסור הודעה בדבר פטירת שוטר לאחר שהתקיימו כל אלה:
  - (א) ההודעה על פטירתו לא התקבלה מהמשפחה.
  - (ב) ק' האמ"ש היחידתי מסר לו שזיהוי של השוטר ודאי;

ג) קצין הרווחה היחידתי מסר לו את מירב הפרטים אודות קרובי המשפחה.

ב. אופן מסירת ההודעה – תפקיד מפקד יחידה, נציג רווחה ונציג רפואה

1) מפקד יחידה ימסור לקרובי המשפחה את ההודעה על פטירת שוטר, כשנוכחים עמו נציג רווחה או נפגעים ובמידת האפשר גם נציג רפואה.

2) מסירת ההודעה תתבצע בסדר כדלקמן:

א) בן או בת זוג;

ב) יתומים מעל גיל 18;

ג) הורים;

ד) אחים (בהעדר הורים).

3) אם אחד מקרובי המשפחה נמצא בחו"ל – במידת הצורך ההודעה תימסר לו באמצעות היחידה לקשרי חוץ באגף משפחות הנצחה ומורשת במשרד הביטחון, או בסיוע נספחי משטרת ישראל בחו"ל.

5. פרידת קרובי משפחה מן הנפטר – תפקיד קצין רווחה יחידתי ורב יחידה

א. קצין רווחה יחידתי שקיבל מאת רב היחידה חוות דעת, לפיה על פי מצב הגופה אין מניעה שקרובי משפחה של הנפטר יראו את גופת הנפטר לפני הקבורה – יפנה אל קרובי המשפחה, כהגדרתם בסעיף 1ז, ויברר אם הם מעוניינים לראות את גופת הנפטר.

ב. רב יחידה שקיבל הודעה מקצין רווחה יחידתי שאדם ממשפחת הנפטר מבקש לראות את גופת הנפטר, אף אם אינו קרוב משפחה מדרגה ראשונה – יעשה את כל הנדרש למילוי הבקשה של אותו אדם.

6. תפקיד קצין האמ"ש היחידתי – לבדוק העלאה בדרגה של שוטר שנפטר

קצין האמ"ש היחידתי יבדוק, ככל הניתן לפני טקס הקבורה, אם שוטר שנפטר זכאי לעלות בדרגה, על פי פקודת המטא"ר 07.05.09 – "שוטר שנהרג או שנפטר – העלאה בדרגה" ויפעל על פי הקבוע בהוראותיה.

7. מסירת פרטים על פטירת שוטר לכלי התקשורת – סייגים

א. שוטר הממלא תפקיד של דובר, לא ימסור לכלי תקשורת את שמו של השוטר שנפטר, ולא ימסור כל פרט שיכול ללמד על שמו, אלא אם כן קרובי המשפחה נתנו את הסכמתם לפרסם את שמו של השוטר שנפטר.

ב. היה הנפטר בדרגת רב ניצב או ניצב – לא יועבר דיווח כאמור אלא באמצעות דובר המשטרה.

ג. דובר כקבוע בסעיף א לעיל שנודע לו שכלי תקשורת עומד לפרסם את שמו של השוטר שנפטר, או לפרסם פרט שיש בו כדי ללמד על שמו של שוטר שנפטר, וזאת בטרם נודע לקרובי המשפחה על פטירתו של השוטר – יפנה למי שאחראי לפרסום בכלי התקשורת ויבקש ממנו לעכב את הפרסום.

8. שוטר שנפטר – הזכות לטקס קבורה משטרתי

- א. **זכות שוטר שנפטר** - שוטר שנפטר זכאי לטקס קבורה משטרתי.
- ב. **סמכות מפכ"ל המשטרה – חריג זכאות לטקס קבורה משטרתי לקצין בדרגת רב ניצב או ניצב מפכ"ל המשטרה** מוסמך להורות כי במקרה של פטירת קצין בדרגת רב ניצב או ניצב (מכהן או גמלאי) לא יתקיים טקס קבורה משטרתי, אם נודע לו כי התקיימו נסיבות המטילות דופי בהתנהגותו, או קיימות נסיבות כאמור בעברו שיש בהן כדי לפגוע בתדמית המשטרה. החלטה זו תתקבל לאחר קבלת חוות דעת מגורמי יועמ"ש, גורמי אמ"ש - משמעת ותנאי שירות (להלן: "חו"ד יועמ"ש").
- ג. **סמכות ראש אמ"ש – לקבוע חריג לזכות**
- על אף האמור בסעיף א לעיל, רמ"ח תנאי שירות שקיבל מרמ"ח משמעת מסמך לפיו הפטירה של השוטר כרוכה בנסיבות המטילות דופי בהתנהגותו, המצדיקות שלילת זכאותו לקבורה בטקס משטרתי – יעביר את המסמך בצירוף חוות דעתו וחוו"ד יועמ"ש לראש אמ"ש.
  - קבע ראש אמ"ש שמותו של שוטר נגרם בנסיבות המטילות דופי בהתנהגותו – מוסמך הוא לקבוע שהשוטר אינו זכאי לטקס קבורה משטרתי, או לקבוע הוראות לעניין הטקס ומרכיביו.
  - קבע ראש אמ"ש שמותו של שוטר נגרם בנסיבות המטילות דופי בהתנהגותו, אך לא קבע שהשוטר אינו זכאי לטקס קבורה משטרתי – מוסמך הוא לקבוע שינוי או שינויים בכללי הטקס כדלקמן: טקס הקבורה המשטרתי של השוטר לא יכלול משמר כבוד, או לא יכלול הנחת זרים, או טקס הקבורה המשטרתי של השוטר לא יכלול מטחי ירי, או הנפטר יהיה זכאי לעריכת טקס קבורה משטרתי מלא.
- ד. שוטר שנשללה זכאותו לקבורה בבית קברות צבאי או חלקה משטרתי בהתאם להוראות חוק בתי קברות צבאיים, תש"י 1950, לא יהיה זכאי לעריכת טקס קבורה משטרתי.

9. תפקיד קצין הרווחה – לתאם עם משפחת הנפטר את טקס הקבורה ואת מקום הקבורה

- א. **זכות קרובי המשפחה - לבחור את טקס הקבורה**
- קצין הרווחה יודיע לקרובי המשפחה של שוטר שנפטר, כי הם זכאים לבחור באחד משני טקסי קבורה האלה ויציג בפניהם פרטים מלאים על תוכנו ואופיו של כל אחד מהטקסים:
- טקס קבורה משטרתי**
    - בבית קברות צבאי – בחלקה המשטרית או בחלקה הצבאית;
    - בבית קברות אזרחי – בחלקה הצבאית;
    - בבית קברות אזרחי – בחלקה האזרחית.
  - טקס קבורה אזרחי**
    - בבית קברות אזרחי – בחלקה האזרחית.
- ב. **מחלוקת בין קרובי המשפחה**

אם יש מחלוקת בין הורה לבין בן זוג באשר לבחירה בין האפשרויות השונות שבסעיף א לעיל – בחירתו של בן הזוג היא המחייבת.

10. הכנות לטקס קבורה משטרתי

א. מועד טקס הקבורה המשטרתי

קצין רווחה שקיבל מהרב היחידתי אישור לקבורה - יתאם עם קרובי המשפחה, כהגדרתם בסעיף 1ז, את מועד טקס הקבורה המשטרתי, וזאת לאחר שקיבל מרמ"ד נפגעים או מי מטעמו אישור למועד הטקס.

ב. מנהל הטקס – מינוי

- 1) מפקד ממונה שקיבל הודעה מקצין רווחה/ נפגעים יחידתי כי קרובי המשפחה של הנפטר בחרו בטקס קבורה משטרתי – ימנה מנהל טקס בדרגת רפ"ק לפחות.
- 2) אם השוטר שנפטר הוא רב ניצב או ניצב – סגן מפקד המחוז שבו נערך טקס הקבורה המשטרתי ישמש כמפקד ממונה.

ג. עורך הטקס

- 1) ככלל, רב היחידה יערוך את הטקס.
- 2) אם השוטר שנפטר הוא רב ניצב או ניצב – הרב הראשי של משטרת ישראל או מי מטעמו יערוך את הטקס.
- 3) אם השוטר אינו יהודי – רב היחידה, בתיאום עם קרובי המשפחה, יפנה לאיש דת על פי דתו של השוטר שנפטר, כדי שישמש עורך הטקס כמפורט בנוהלי אמ"ש.

ד. מינוי בעלי תפקידים

מנהל הטקס יקבע את בעלי התפקידים האלה:

- 1) 6 שוטרים + 1 עתודה (ממין זכר ועל פי מצוות דתו של הנפטר) שדרגתם היא בדרגתו של השוטר שנפטר – שיישאו את הארון. אם השוטר שנפטר הוא רב ניצב או ניצב – עוזר המפכ"ל ימנה את נושאי הארון בטקס.
- 2) 5 סותמי גולל;
- 3) 16 שוטרים למשמר כבוד + 2 כוננים;
- 4) 6 נושאי זרים + 2 כוננים;
- 5) 1 נושא שלט;
- 6) 1 מפקד משמר – בדרגת מפקח לפחות ועד רפ"ק;
- 7) 1 סגן מפקד המשמר – נגד המשמעת;
- 8) 8 שוטרים – מבין השוטרים המשמשים משמר כבוד ישמשו כיתת אש לצורך ירי מטחי כבוד, שוטרים מוסמכים אשר עברו הכשרת נשק בסיסית.

ה. אחריות קצין האמ"ש או הרווחה או הנפגעים היחידתי - הכנות לקראת הטקס

- 1) פרסום מודעות אבל ביחידת השירות של השוטר, לאחר שקצין הרווחה היחידתי תיאם את פרסום מודעות האבל עם אחד מקרובי המשפחה אל מול מדור נפגעים באמ"ש;
- 2) הזמנת זרים בתאום עם מדור נפגעים באמ"ש;

3) ארגון ההיסעים של בני המשפחה מביתם לבית הקברות בתאום עם מדור נפגעים באמ"ש ;

4) תיאום מסלול מסע ההלוויה עם קצין את"ן.

ו. תפקיד רב יחידה – לבצע זיהוי של השוטר שנפטר לפני הטקס

1) הזמנת רכב לוויה ורכב גיבוי, ארון קבורה, תכריכים, טלית (לנפטר יהודי ממין זכר), דגל המדינה ושלט לקבר וכל פריט שמצוות דת הנפטר יבוצע על ידי רב היחידה ;

2) רב יחידה אחראי לזיהוי של השוטר שנפטר, לפני הכנסת הגופה לארון, בטרם יציאת מסע הלוויה. את הזיהוי יעשה קרוב משפחה, על פי הגדרתו בסעיף 1ז או שני שוטרים שהכירו את השוטר אם קרובי המשפחה יסרבו לזהות הגופה.

11. טקס קבורה משטרתי ("חבצלת") - לקצין בדרגת רב ניצב או ניצב שנפטר בעת

שירותו או לאחר הפרישה

היה הנפטר קצין בדרגת רב ניצב או ניצב, יחולו הכללים המפורטים להלן :

- א. לקצין ייערך טקס לוויה ממלכתי ("חבצלת"), בתיאום עם משפחת הנפטר ובהסכמתה.
- ב. הלוויה ממלכתית תתקיים בחלקה המשטרית בבית עלמין צבאי ובהיעדר חלקה משטרית, תתקיים הלוויה בבית עלמין צבאי.
- ג. אם בקשת המשפחה היא לקיים את הלוויה בבית עלמין אזרחי, רב המשטרה יבחן את האפשרות לקיים טקס ממלכתי בנסיבות העניין.
- ד. ניהול ופיקוח על טקס ההלוויה באחריות המחוז הטריטוריאלי שבתחומו מתקיימת ההלוויה.
- ה. לאחר קביעת מקום הקבורה, יתאם רמ"ד נפגעים או ר' חו' נפגעים את הסדרי הלוויה מול היחידה להנצחת החייל במשרד הביטחון, לרבות כריית הקבר וההכנות הנדרשות לקיום טקס קבורה משטרתי ובכלל זה יידוע מפקד המחוז והמחוז בתחומם תיערך ההלוויה.
- ו. רמ"ד נפגעים באמצעות לשכת המפכ"ל יודיע ללשכת השר לביטחון לאומי על מועד טקס הקבורה.
- ז. רמ"ד נפגעים או ר' חו' נפגעים שקיבל הודעה כי השר או נציג מטעמו יישא הספד בטקס או יניח זר – יודיע על כך לרב היחידה.
- ח. רח"ט דוברות או מי מטעמו יקבע נוסח הודעה לתקשורת מטעם משטרת ישראל, לרבות קביעת כללי הסיקור התקשורתי בשיתוף משפחת הנפטר.
- ט. לעניין קיום אזכרות בהתאם לדתו של הקצין הנפטר – אלו יתקיימו באחריות מפקד המחוז/אגף של יחידת הרווחה האחרונה לה היה שייך הקצין, וזאת על פי הקבוע בפקודת המטא"ר 05.07.04 - "סיוע המשטרה בקיום ימי אזכרה לחללי משטרה".

12. טקס קבורה משטרתי – נוכחות בעלי תפקיד במשטרה

- א. בטקס קבורה משטרתי של שוטר שנהרג בעת מילוי תפקיד במשטרה ועקב מילוי תפקיד במשטרה, יהיו נוכחים מפכ"ל, ר' אמ"ש ורמ"ח תנאי שירות או מי מטעמם.

ב. בטקס קבורה משטרתי של כל שוטר ישתתף המפקד הממונה ויוודא נוכחות של הגורמים האלה :

- (1) צוות רפואי, הכולל רופא וחובש. הצוות ילווה באמבולנס.
- (2) קצין רווחה.
- (3) מפקד היחידה שבה שירת השוטר.

13. טקס קבורה אזרחי – חובות בעלי תפקידים במשטרה

אם קרובי המשפחה של שוטר שנפטר בחרו שהשוטר ייקבר בטקס קבורה אזרחי, יחולו הכללים האלה :

א. חובות היחידה או קצין רווחה

- (1) קצין רווחה יסייע לקרובי המשפחה בעניינים האלה :
  - (א) פרסום מודעות אבל – ק' רווחה ;
  - (ב) הזמנת זרים – מחלקת ת"ש באמצעות קצין רווחה ;
  - (ג) ארגון היסעים – באחריות היחידה.
- (2) קצין הרווחה יודיע לקרובי המשפחה כי הם זכאים לבחור איזו מצבה תונח על הקבר מבין המצבות האלה :
  - (א) מצבה צבאית שיניח משרד הביטחון ;
  - (ב) מצבה אזרחית שתניח המשפחה בהשתתפות כספית של משרד הביטחון על פי כללי משרד הביטחון.

ב. חובת רב היחידה

- רב היחידה יסייע לקרובי המשפחה, על פי בקשתם, בעניינים האלה :
- (1) תיאום מקום הקבורה עם חברה קדישא או עם המועצה המקומית ;
  - (2) ניהול טקס הקבורה האזרחי.

ג. חובת הנוכחות בטקס קבורה אזרחי – בעלי תפקידים במשטרה

בעלי התפקידים במשטרה שחלה עליהם חובה להיות נוכחים בטקס קבורה משטרתי על פי הקבוע בסעיף 12 לעיל ישתתפו גם בטקס הקבורה האזרחי.

14. ביטול פקודת המטא"ר

פקודת המטא"ר 05.07.03 – "שוטר הבאה לקבורה" שפורסמה בתאריך 05 ביולי 2021 – בטלה.